

Cornucopia nomen huic libro inditum est, eo qd omnia latinae linguae fructuum & florum copia in se continet. Venit enim h' vocabulum Cornucopiae ex ea fabula quae de Hercule & Acheloo, cui quoque Hercules dimicavit, et ille interim in varias bestias se species transmutaret, tandem ei in thauri specie unum cornu Hercules aperavit: quod Nauides nymphae acceptum, et omnia florum & fructuum primitiis referunt deae Copiae / Fortunae comiti asseravit.

IN HOC VOLVME HABENTVR HAEC
CORNV COPIAE Nicolai perotti.

CORNV COPIAE, sive linguae latinae commentarij diligentissime recogniti atq; ex archetypo emendati.

Index copiosissimus dictionum omnium, quae in hisce Syponini commentarijs: quae in libris de lingua latina, et de Analogia M. Terentij Varronis: quae in undecim fragmentis Sexti Pompeij Festi: quae in compendijs Nonij Marcelli de proprietate sermionum continentur: sic enim uno indice omnia comprehensa sunt: ut quae cuiusque quae antea dictiones: inueniri facillime possint. Historias praeterea, quae in toto hoc ipso volumine continentur: sic curauimus omnes uno in loco colligendas: ut et in qua columna, et in quo uersu sint, facile quis, cum uolet: inueniat. Eodem modo et fabulae collectae sunt: et instituta: et inuentores rerum: et mores: et proverbia: et remedia: et alia ex alijs post indicem iussimus imprimenda: notata enim sunt totius operis singulae columnae, ac singulae columnarum omnium uersus, arithmetico numeris: quem admodum ex eius ipsius indicis principio licet cognoscere: ubi primi numeri c littera notati, si significat columnas: reliqui punctis distincti, uersus.

Vermium multarum, quae et vocabula quere in cornucopia col. 384-385. rotundum p. trua l. 423 fo. De Apibus earum naturae et mirabilitate. bid. 391.

Fabula Apologus. vnde. vide. c. 40. 55. Argumentum

Eiusdem Syponini libellus, quo Plinij epistola, ad Titum Vespasianum corrigitur.

Cornelij Vitellij in eum ipsum libellum Syponini Annotationes.

M. Terentij Varronis de lingua latina libri tres Quartus. Quintus. Sextus.

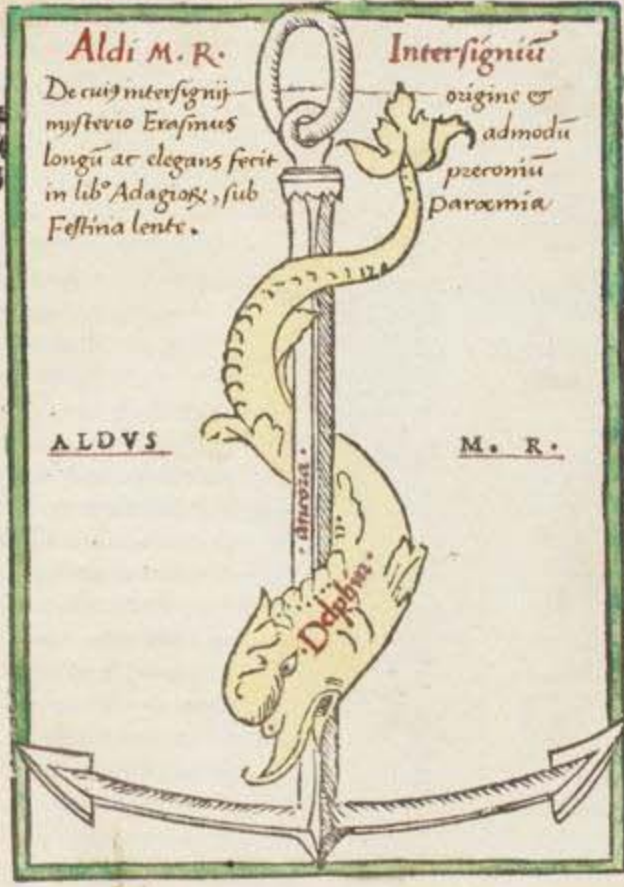
Eiusdem de Analogia libri tres.

Sexti Pompeij Festi undecim fragmenta.

Nonij Marcelli Compendia, in quibus tertia fere pars addita est: non ante impressa, idq; labore, et diligentia Iacobi nostri Veronensis: qui in Gallia Nonium cum antiquis contulit exemplaribus. Additus praeterea est longus tractatus de generibus.

Cesar. Tanquam scopulum fugiendum est atq; vitandum isoles atq; ian diti verbi. Quidam sic. Ita verbis utentis e ut numis / publicisq; moneta. Horatius sic in arte poetica. Ut silus folijs pidos mutetur in annos. Prima cadit, sic verborum vetus iter etas, Et inuenit riuu, florent modo nata vigentq; Multa renascitur, que iam recidere, caditq; Que nunc sunt in honore vocabula, si uolet usus. Quae peres arbitris e ter vis et norma loquedi. Nico. postq; adhec 324. 40. et 49. sic Equidem ita iudico / nonot. optima ee, que maxie vetes sut, ac veteru q; maxie noua. Audet aliq; aliquid. Pro eruditio, et vocabula si no noua poneda / deuota salte / flectenda / iugenda, ne finois paupore laborem q; larā lingua idies locuple tior fiat.

Comparatum est pns Cornucopiae p Johannē cincinniu Lupyanu chri sacerdote in insigni Monasterio diui Ludgeri in Werthina comozatem, pro ij auxeis flozimis Anno chriane salutis .1518.

bibliothecae & pinothecae quo ad orientem constructae debent f. no. 145. 40.

Hos libros etiam Pontificum Alexandri, Iulij, ac Leonis demum decretis: nequis alius usquam locorum impune imprimat, cautum est.

Maria. Ante fores stantē dubitas admittere sumā. Modo pec-
 co. Plau. Quid tandem admissi pater? Hic admissiua aues, a qui-
 bus auguria capiunt. Et admissarius equus appellatur, qui
 ad sobolem procreandā equae adiungitur. intermitto, qd est tē-
 pus omitto. a quo intermissio. Cic. Et si ego id tempus intermi-
 serā potius, quam omiserā. Quint. Cumq; id sine intermissio-
 ne profeceretur discessit. Omitto praeterea, a quo omisso.
 Permitto interdū concedo. tolero. ut permitte me parūper quiesce-
 re. interdū imito, imito. ut equū concitatū ad hostiū pmisit ac-
 em. a quo pmissio hoc est indulgentia. Praetermitto omitto, a quo
 praetermissio. Transmitto, mō transeo. Trajicio ut trāsmissit flu-
 men, hoc est traiecit. Vir. Trāsmissunt cursu atm pos, atq; a gmi-
 na arui Puluerulēta fuga glomerant. Modo mitto. Apuleius.
 Quo audito puerū ad eum transmissit. Ab hoc transmissio, hoc
 est traiectio, trās fretatio, transitus. Amitto, pdo. Vir. Amissam
 classē socios a morte reduxi. a quo amissio. Demitto, deor-
 sum mitto. Plyn. Demissioq; in puteū funiculo altitudinē aquae
 demensus est. a quo demissio, et demissum, humile. Apule. Et
 puua quaedā uoce demissa praefatus est. Et demisse aduerbiū,
 humiliter. Emitto, extra mitto, ut gregem emisit. Hinc emitti ē
 carere equi dicuntur. a quo emissio. et emissariū locus, p quem
 aqua ē lacu, aut stagno emittitur. Suet. fecit et emissariū fuci-
 ni lacus, portumq; ostiensem. Praemitto, an mitto. A quo praem-
 issio. imito, modo itromitto, mō in longitudinē produco. Vir.
 Respicamur dirā illuuiet, immisissq; barba, hoc est promissa, a
 quo immissio. inuomitto notae significationis, a quo itromissio.
 Summito, inclino. subdo. suppono. Lucil. Summittas alios, si quos
 posse censeas. Mō demitto. Vir. Pascite, ut an, boues pueri, sum-
 mittite tauros. idē. Tu mō quos in spem status summittere gen-
 ti. Hinc summissum humile dicimus. Cic. Neq; summissum ni-
 mus, neq; se nimū effereitem. Vir. summissi pecunias terrā, et
 uox fertur ad aures. Ab hoc summissio. et summissē aduerbi-
 um. Dimitto aliqñ mitto. Idē. Equidē p litora certos dimittā.
 Hinc dimissoria litera (ut Modestino placet) uocatur, qd p eas
 causa ad eū, qui appellatus est, mittitur. Nonnunquā do. Virg.
 Dimissāq; ab loue gentis nota. Quādoq; pmitto, et i potestati
 do. Cic. Tū annis consules, tū dimissi populi fasces. Plerūq; re-
 linquo. idē. Cū exercitum nō tam tueri, qd uel tradere, uel amit-
 tere cogitaret. itē porri go, produco. V arro. cū ēt Thais Menan-
 dri uocā dimissam hēat ad talos. Saepē ēt demitto, hoc est de-
 super mitto. Vir. Dimissum lapsi per funem. Sall. Cū strepitu
 dimissum uictoriā simulachrū. Hinc dimissum aliqñ pro abie-
 cto usurpamus. Cic. Timido aīo. humili. dimisso. Idē. Non est
 ausus elate, et ample loqui. humiliter, dimissq; sentire. Aliqñ
 pro humili, ac miserabili. Vir. Deiecit uultū, et dimissā uoce
 locuta est. Remitto, qd modo significat relaxo. Vñ remittere ar-
 cum. remittere animū dicimus. Cic. Quāro. n. nō qbus inten-
 dam animū rebus, sed qbus remittā. Hinc remissio, relaxa-
 tio animi dicitur. Modo concedo, pmitto. Vir. Manibus, et ane-
 ri, si qua est ea cura remitto. Nonnunquā mitto. Lucil. Cohibet
 domi mactus se Albinus, qd repudium filiae remisit. Aliqñ re-
 ero mitto. Plau. Munera accipit frequēs, remittit nūquam. Ab
 hoc remisse aduerbiū deducitur, quod modo humiliter signē-
 ficat. Sallu. Daua timide, remissq; locutus, abscessit. modo lā-
 te, et uelut remisso, hoc est relaxato animo. Cic. Quis unq;
 praeter hunc tragias penē comice, tristis, remisse. Comitto, qd
 modo est coniungo. Vir. Delphinum cauidas utero comissa lu-
 porū. Vnde tabularū, et aliorū huiusmodi iuncturae comissu-
 ra dicuntur. et comitile, compositum. modo dono, relinquo.
 Cic. is calūniatores opposuit, qui illā hereditatem Veneri Ery-
 ana comissam esse dicerent. Nonnunquā pecco. delinquo. Vir.
 Quid meus Aeneas in te comittere tantum, Quid Troes potu-

re? interdum credo, comendo. Teren. Ouem lupo comissisti. idē
 Nec satis digna, cui committas primo partu mulierem. Cicero.
 Quā diu res pub. per eos gerebatur, quibus se ipsa commiserat.
 Hinc fideicommissarij dicti, quorum fidei ultimarum uoluntat-
 tum executiones commendantur, quae fideicommissa appellan-
 tur. et actus ipse fideicommissio. Quandoq; initio inchoo.
 Sallustius. Quibus dictis mox praelium commiserē. Virgil. Et
 tuba commissos medio canit a ggerē ludos. Elegantissime etiam
 committo pro facio accipitur sequente semper ut, uel simili di-
 ctione, capiturq; semper in malam partem, et negationem re-
 quirir. Cic. Non committas, ut dicendum sit, non putarā. idē.
 Nihil tibi esse committendum considerare debes. quamobrem
 eorum, quos laudas, te non similem praebes. Postremo manus
 mitto. a quo manuissor. manuissus, manuissio. de qui-
 bus supra diximus. O. O aliquādo uocandi aduerbiū est.
 Virg. O regina nouam cui condere Iuppiter urbem. Aliquā-
 do optandi. idem. Assis. O placidus. Aliquando indignandi.
 Cicero. O tempora. o mores, o paterni generis oblite, materni
 uix memor. Nonnunquam admirandi, ut hoc loco, et apud Per-
 sium. O curas hominū, o quantum in rebus inane est. Quā-
 doq; interiectio est dolens. Cicero. O miserum, o infelicem.
 Aliquoties exultantis affectum exprimit. Virg. O mihi sola
 mei super Astianactis imago. idem. O felix, si te tua Roma ui-
 deret. Et aliquando cum nominatiuo, aliquando cum accusa-
 tiuo, aliquando cum uocatiuo iungitur. Sed cum uocandi aduer-
 biū est, semper cum uocatiuo. item quando optandi est ali-
 quando cum si, aliquando, cum utnam iunctum inueni-
 tur. Ouidius.
 O utnam tunc cum laedemona classe petebat.
 30 O brutus insanus esset adulter aquis. Persius. O si
 Ebulia patruī praclarum fumus. O si
 Sub raastro crepet argenti mihi seria dextro.
 PRONVS. Sponte sua ad certandum inclinatus, quod
 huic animali acedere solet aduersus minores feras, uel pro-
 nus inclinato cornu. Pronus proprie inclinatus dicitur, ut na-
 tura ad malum proni sunt. Virgilius. Frange manu telum
 Phrygi praedonis, et ipsum pronum sterne solo. Poetae ta-
 men aliquando pronū pro uicario usurpant. Sicut altum pro
 eo, quod longe positum est. idem. Ventisq; uocatis Prona pete
 maria, hoc est litori uicaria. A pronus fit aduerbiū prone.
 EXARSIT. Exarduit. Ardere proprie concremari
 est. idem. Namq; uolans liquidis in nubibus arsit harundo. Sed
 quia quae ardent, etiam fulgorem reddunt, Ardere aliquan-
 do pro fulgorem reddere usurpatur. idem. Ardebat murice
 Lena item pro festinare, quia quae ardent celeriter absumun-
 tur. idem. instant ardentes Tyrii pars ducere muros, Moli-
 riq; arcem. Praeterea quia quae ardent, calent, et in proxi-
 ma quaeq; feruntur, atque hoc idem irati faciunt, Ardere etiā
 pro irasci accipitur, ut hoc loco. et apud eundem Virgilium.
 50 Proxima quaeque ment gladio, latumq; per agmen, Ardens li-
 mitem agit, ferro te Turne superbium, Caede noua queres.
 item pro consumi. Cicero. Quoniam nimo uidendi te desy-
 derio ardebam. Et pro optare. Plynus. Ardeo te uidere. Virgi-
 lius. Patriaeq; mori pro maenibus ardent. et pro impatienter
 amare. idem. Formosum pastor Corydon ardebat Alexim.
 Ardentem etiam aliquando candidum dicimus a candore
 flammæ. idem. Ardentesq; auertit equos in castra. item ar-
 dens ingenium acutum, quod instar ignis omnia penetret. Si-
 cut ē contrario se gnē hominem dicimus tardū, quasi sine igne
 60 a quo se gnities, quae et se gnitia dicitur, et modo tarditatem
 ac pigritiam, modo infecunditatem significat. Terē. Ensmue-
 ro Dauē nihil loci se gnitæ, atq; se cordiæ. Plyn. Hinc ne gligen-

tia cultorum hinc a gyrorum se gnities, hoc est sterilitas. Virg. Segnisq; horreret in aruis arduus. se gnis, hoc est inutilis. infœcundus. Legitur etiam se gnitas pro se gnitia. Cicero. Et quando de imprudentia diximus castigamus etiã se gnitatem. se gniter quoq; aduerbium inuenitur, hoc est tarde. Ardeo quando pro impatienter amo accipitur, modo cum accusatiuo, modo cũ ablatiue coniungitur. Vir. Formosum pastor Corydon ardebat Alexim. Horatius. Nô aliter Samio dicunt arsisse Batillo. Ana creonta Teium. Ab ardeo fit compositum per ardeo. Et ex ardeo. Præterea derivatiua arduus, hoc est molestus. incommo dus. intractabilis. a quo aduerbium ardue, hoc est difficili ter. et ardea auis, quasi ardua, quoniam ardua, hoc est alta uo lando petit, et significat tempestatem. A græcis appellatur ἰπυδῶς. Tam alte uolat, ut humanum fugiat uisum. Lucan us. Quæq; ausa uolare ardea. Virg. Atq; altam supra uolat ardea nubẽ. Per diminutionem ardeola uocatur. Tria earum genera tradit Aristoteles. Leuco ab albedine ita dictum. Asterias a fulgore astrorum et pellos ab aduerbio πῖλας, qđ prope significat, quoniam hoc tertium non ita in altum uolat. Hi in coitu anguntur. Mares sanguinẽ quoq; uociferã do ex oculis profundunt, nec minus ægre pariunt grauidã. Ab ardeola ardelio deducitur, sicut a stella stellio, a tabella tabellio. Est autẽ ardelio homo ingetus, et huc, atq; illuc semper uoluitans. saliens. manus iactans. togam modo deciens, modo reponens, et omnibus negotijs sese immiscens, qualem fuisse Malliũ Surrã legimus, quẽ uenuste deridens. Afer satagere dixit. Item Attalum, ad quem sic scribit Martialis.

Declamas belle, causas agis Attale belle.

Historias bellas, carmina bella facis.

Componis belle mimos. Epigrammata belle.

Bellus grammaticus, Bellus es Astrologus.

Et Belle catus, et saltas Attale belle.

Bellus es arte lyrae, bellus es arte pileæ.

Nil bene cum facias, facis attamen omnia belle.

Vis dicã qui sis? magnus es ardelio. Præterea A frũ, in quẽ similiter inuehitur idẽ Martia. propterea, eũ acerbius increpans, quod senex erat, in quo turpius esse constat hoc uitium.

Conditæ cum tibi sit iam sexagesima messis,

Et facies multo splendeat alba pilo,

Discurris tota uagus urbe, nec ulla cathedra est,

Quo non mane feras irrequietus aue.

Et sine te nulli fas est prodire tribuno,

Non caret officio consul uterq; tuo.

Et sacro decies repetis palatia cliuo,

Saturiosq; modos, parthenoiq; sonas.

Hoc faciant sanẽ iuuenes. deformius Afer.

Omnino nihil est ardelione fene.

Ab ardeo et fit ardẽs, hoc est uehemẽs. ardẽtiõr. ardẽtissimus.

Et aduerbia ardẽter. ardẽtius. ardẽtissime. (Et ut quibusdã placet) Ardea oppidũ Latij a Danae Persei matre. Vel (ut alij uolunt) a Dauino Pilunnij filio conditum, a feruore regionis ita appellatum. Martia.

Ardea solstitio, pestanaq; rura petantur.

Quiq; cleonæo sydere feruet ager.

Cum tyburtnas damnat curiatus auras

Inter laudatas ad stygia missus aquas.

Huius incolæ dicunt ardeates. IN IRAS. In iram. Pluralem numerum posuit pro singulari, ut mos est poetarũ. irã definiunt esse libidinem punitiõdi eius, a quo iniuria offensi sumus. Ab ira irasor fit. a quo iratus. iracundus. iracundia. Differtq; iratus ab iracundo, qđ iratus est, qui ex aliqua re læssus exarduit. iracundus, qui ex quacunq; etiã parua causã mo

uetur ad irã. Sicut ebrius, qui nimio potu alienatus est mente. Ebriosus, qui sæpe fit ebrius. Sic ira ab iracundia differt, quem admodũ ebrietas ab ebriositate. illa enim ex causa, hæc e moribus sunt. Terentius. Ut senis essem ultus iracundis, aliqd cor rasissem. Ab iratus fit aduerbium irate, hoc est per irã. Ab ebrius fit uerbũ inebrio. Cuius passiuũ est inebrior, et ebriose ad uerbũ, qđ significat ad similitudinẽ ebriũ. Sobrius, qui in abo, ac potu temperãs est, quasi sine ebrietate. A quo sobrietas. et sobrie aduerbiũ. Sobrius etiã dicitur, qui nõ est actus ebrius. Vñ non sobrius pro ebrio accipitur. Martia. Et nõ sobria uerba sub notasti. item ebriolo uerbũ, qđ est ebriũ facio, quod et ebrio dicitur. A quo ebriatus. Laberius. Ebriolati mentẽ hilariã arripunt. idem. Homo ebriatus somno sanari solet. CUI TAV RVS ERAT PILA. Magnitudinẽ, ac ferocitatẽ Rhinocerotis exprimit, qui perinde taurũ cornu iactabat in altũ, ut tauri iactare pilas solebant. Mos qui ppe erat obijcere pilas tauris, quibus irritarentur. Martia.

Qui modo per totã flammis stimulus arcnam

Sustulerat raptas Taurus in astra pilas.

Ad hũc usum e stramine olim formare soliti sunt et in humana specẽ imagines, postea pilas e uesibus in globũ collectis, præsertim purpureis, quo colore magis belluæ irritatur. Ouid.

Haud secus ex arsit, quã circum taurus aperto,

Cum sua terribili petit irritamina cornu,

Phœniceas uestes, elusiq; uulnera sentit.

Pila instrumentum lusorium est rotundũ ad similitudinẽ sphaeræ, quo ludo graues quoq; et magni uiri delectantur. Sca uola optime pila lufit, atq; ad hoc diuerticulũ animũ forensibus negotijs fatigatũ transferre solitus est. Augustus post cœlia bella ex exercitiõibus cum pedestribus, equorũq; et armorũ dimissis ad pilã se trãstulit. idẽ pmulti alij fecerunt. Plau. Deus not

uti pilas homines iactat. Quatuor pilarũ genera sunt. Est pila trigonalis omnium minima. prædurã. firmo pilo plena, a quo pila nomẽ habet. fluẽtina nũc uulgo dicta, qđ fluẽtia huiusmodi pile optime fiãt. Trigonalis autẽ uocata est a trigone, qui locus erat in thermis triquetra, hoc est triangulari figura, quã græca τριγωνο uocat. Ad huiusmodi pile lusum ædificatus, et paruo calore tepidus teneri per hyemẽ solitus, ne exuti ad ludendũ homines statim rigore conaperẽ, ne ue ludẽdo exerati nimis aestuaret, mittitur pila ad unũ angulum, ita ut utruq; parietem contingat, reddatur nõ minus sinistra quã dextra manu. miramq; corporis agilitatẽ requirit. Martialis de loco. Seu lentũ aroma teris, tepidumq; trigona. idẽ. Capibit tepidũ dextra, leuãq; trigonẽ, imputet acceptus ut tibi sape pilas. idẽ de pile trigonali. Si me nobilibus scis expulsiuẽ sinistris Sum tua si nescis, ystia reddẽ pilã. Et si pila paganiã a pagis, hoc est uillis ita dicta, qđ pagani ea uterentur. hæc grossior est, laxiorq; et pluma plena, nec ad lusum tam agilis, ut quæ nec tã leuis est, nec iactata facile resilit. idẽ. Hæc quæ difficilis torget paganiã pluma folle minus laxa est, et minus ar

cta pila, quasi dicat. est laxior quã pila trigonalis, et arctior, firmiterq; quã folle. Nam folle tertium pile genus est. Hic ex pelle fit, spiritusq; inflatur. grossior cæteris, sed non multo grauior. pugno redditur, non palma, ut reliquæ pile. a flatu nomen habet, quia spiritu ut diximus impletur, siue quod ueteres follem pellem dicebant. Et per diminutionem folliculum. unde folliculare pars remi appellatur, quæ folliculo tecta est. a quo uita follicularis uocata est. itẽ follem sine folliculo utrẽ nominabant, quæ nihil aliud est quã pellis flatu plena. item instrumentum quo attrahitur uentus atq; emittitur ad ignẽ excitandum. Muliebrem quoq; folliculũ dicebãt, quã uulua, siue locos siue uterum appellare supra docuimus. hæc

60

genere pile minus fatigentur ludentes, ideoq; imbecilliori etiam amari conuenit. a grauiata leuius fertur. resilit magis. tardiusq; descendit. ueluti hominem de industria expectans. idē. ite procul iuuenes, mitis mihi conuenit aetis, Folle decet pueros ludere, folle senes. Hunc similiter folliculum per diminutionem diuina manifestum est. Sucto. De Augusto. post bella ciuilia ad pilam primo, Folliculumq; transiit mox nihil aliud, quam uectabatur, et deambulabat. Quonia uero hoc pile genus pugno percutitur, folle pugillatorius appellatur. Plau. Exemplo hercle ergo te follem pugillatorium faciam, et pendente cursabo pugnis perurissime. Est praeterea quartum pile genus, quod uocant Harpastum siue sphenidam, grossior est, quam pilea paucata, tenuior, quam folle. E panno fere fit, aliquando ex pelle, lana tumentio ue impletur, non repercutitur. Sed cum multi sint ludentes, et in duas partes diuisi, ita ut utriq; e regione sibi inuicem oppositi sint ad suos quisq; transmittere pilam conatur, quia aduersarij nituntur arripere. Sic magno labore ludunt, decedit sepe in terram pilea, ad quam ceteruatum currentes se inuicem prosternunt, puluerq; et sudore infecti stauescunt. Laboriosum ludi genus. et ideo grandioribus tantum conueniens. sphenida appellatur, uel a sphenida inuictore, uel a sphenidate, quod decipere significat. Fit enim in hoc ludo, ut cum alteri sepe ostendant se uelle pilam proicere, alteri tamen iaciant ad decipiendum aduersarium ἀρπάζειν autem hoc est harpastum ἀπό τοῦ ἀρπάζειν, hoc est a rapiendo uocatur, quia proiectam pilam multi simul conantur arripere, seq; ob eam causam inuicem prosternunt. idē Martia. Si ue harpasta manus puluerulenta rapis. idē de harpastro. Haec rapit Anthaxi uelox in puluere Draucus, Graedia qui uano col La labore facit. Artemidorus de interpretatione somniorum. ἀρπάζειν δὲ τὰ ἀσπίδα φιλολογίας ἀπὸ τῆς ἀρπάζειν. πολυλάτεις δὲ καὶ ἐπιτάρας ἔρωτα. ἰοικε γὰρ ἢ σφαιρα καὶ τὸ ἀρπάζειν ἰταρά. δὲ τὸ μὴ ἀμείμιγρον καὶ πρὸς πολλοῦ φοιτῶν.

Harpastum inquit, et sphaera certamen infinitum significat. Sepe etiam meretriciam amorem. Videntur enim sphaera, et Harpastum meretrix propterea, quod nusquam maneat, sed ad multos prodeat. Operae pretium est uidere, quam ridicula de ijs per ignorantiam plebique tradiderunt. Ab huius pileae similitudine quicquid rotundum, ac sphaericum est Pilam uocamus, cuius diminutiuum est Pilula.

DE LEONE IVSSV DOMITIANI CONFOSFO. QVOD MAGISTRVM LAESERAT EPIGRAMMA. X.

LAESERAT INGRATO. Laudat clementiam Domitiani, quod cum Leonē mansuetum in arena animaduertisset in magistrum seuire, confodi eum iusserat naturae mansuetudinem, non modo in hominibus, sed etiam in feris regens. PERFIDVS. Violator fidei, quam mansuetudini suo debebat. LAESERAT. Offenderat. Laedere proprie est conuulsi afficere, sumptum a graecis, qui λαιόπειαν conuulsi uocant. Transfertur tamen ad omne genus offensionis. Eius passiuum est laedor. a quo laesus offensus. et contrarium eius illaesus, hoc est inoffensus. et laesio offensio. MAGISTRVM. Praeceptore, qui eum mansuetudinem docuerat. Magistri proprie dicuntur artium praecipitores. Transfertur tamen hoc nomen ad omnes, quibus praecipua cura rerum incumbit, uel quae magis caeteris possint, uel quod magis, quam caeteri diligentia et sollicitudinem rebus, quibus praesunt, debent. Hinc magi-

stros pagorum, societatum uicorum, collegiorum dicimus, qui pagis. uicis. societatibus. collegijs praesunt. Magistrum equitum, cui summa potestas in equites erat. addebatuq; semper dictatori, cui summa potestas erat in populum. a quo et magister populi dicebatur. Magister etiam aliquando pro custode accipitur. Terentius. Me filijs relinquunt quasi magistrum. Vir. Nec ex animis possunt retinere magistri. A magister magistro uerbu deducitur, quod significat moderor. guberno. a quo magisterium, quod nonnulli pro ipsa magistri dignitate usurpat. et magistratus, quod modo significat cum, qui in potestate aliqua est constitutus, ut est consul. proconsul. prator. proprator, et alij qui ciuitates, aut prouincias regunt. Modo ipsam potestatem, siue officium. Cicero. Nam is tum in urbe magistratum gerebat. idem. Quem magistratus comprehendit, et in uinculis teneri iusserat. Magis uero aduerbium est, et significat plus. deduciturq; a magnus, quod grandem significat. cuius comparatiuum est maior. superlatiuum maximus. Maximus potestis dicebatur, quod rerum, quae ad sacra et religionem pertinet, curam habeat, uindexq; sit contumaciae priuatorum, magistratumq; Maximus Curio, cuius auctoritate curiae omnes, curionesq; reguntur. Maximus annales non ab eorum magnitudine, sed quod eos pontifex maximus consecraret. Maximam hostiam ouilis pecoris appellabant non ab amplitudine corporis, sed ab animo placidiore. Maximam multam dixerunt trium millium, et uiginti assium, quia non licebat quondam pluribus triginta bobus, et duabus ouibus quenquam multari. aestimabantq; bos centissibus, ouis decussibus. Praeterea ab ijs aduerbia magne. magis. maxime. A magis fit demagis, quod significat ualde magis. Veteres tamen aliquando pronimis posuere. A magnus praeter ea, quae superius diximus, magnum deducitur, quod ueteres dixerunt maius augmentum. Magnitudo. magnificus. magnificencia. magnifice. magnificatio, magna stimo. magnipendo. magnitas. et maximas, quibus ueteres pro magnitudine usi sunt. Accius. Neque sat fingi, neque dici pra magnitate potest. Lucil. Neque ad hoc me cogas immani maximitate. Magnanimus, a quo magnanime, et magnanimitas. et magnanimitas. et maximates primarij ciuitatis, qui et summates, et optimates dicuntur. et magniloquus, gloriosus. a quo magniloquentia. et maiusculus diminutiuum. a quo maiuscule aduerbium. et magnopere, ualde. uehementer. item maximo pere, et maiorem in modum. et maiestas, decus. amplitudo. et dignitas uel populi. uel Senatus. uel magistratus. uel principis. aut imperatoris. aut etiam priuati magni uiri. aut alterius etiam inanimatae rei. Vnde maiestatis crimen iurisconsulti de finunt, quod aduersus populum Romanum, uel aduersus securitatem eius committitur. et rei maiestatis dicuntur, qui eiusmodi crimen committunt. Maiestas etiam Dea est, quam ueteres coluerunt, honoris, et reuerentiae filia. Ouidius.

50 Donec honor, placidoq; decens Reuerentia uultu Corpora legitimum posuere toris. Hinc sacra maiestas, quae mundum temperat omnem, Quaeq; die parui est edita, magna fuit, Nec mora confedit medio sublimis olympo, Aurea purpureo conspicienda sinu. Quidam hanc Vulcani fuisse uxorem uolunt. Praeterea maiores de quibus supra diximus. et maior mensis, a maioribus. Nam postquam Romulus populum Romanum in maiores, minoresq; diuisit, ut altera pars consilio. altera armis rempub. tueretur, in honorem utriusque partis hunc Maium, sequentem Iunium uocauit. Ouidius. Hinc sua maiores tribuere uocabula Maio, Iunius a iuuenem nomine di-

De Leone qui gubernatore offendit.

Laeserat ingrato leo perfidus ore magistrū
Ausus tam notas contemere manus.

Sed dignas tanto psoluit crimine poenas,
Et qui non tulerat uerbera, tela tulit.

Quos decet esse hominū tali sub pūcipe mores,
Qui iubet ingemū mitius esse feris.

De Rhinocero.
Sollitane pauidi dū Rhinocero magistri, Desperabantur promissi pœla martis, Nang, Grauo gemino coru se gredit usum?
Siq; diu magne colligit ma fere. Tacit ut impositas taurus in astra pilas.

SOLLICITANT PAVIDI. Rur-
 sus blanditur Domitiano de rhinocero,
 qui cum torpescere aduersus usum uideretur,
 tandem non secus eum extulit, quam iac-
 tate tauri pilas cornibus impositas consue-
 uerunt. PAVIDI Timidi. Pauere. n-
 timere est. a quo pauescere. Pauor, timor. Pavidus sem p timēs.
 Nam paucens dicitur qui ad tempus, uel ex causa timet. puidē,
 timide, puidos etiam interdum dicimus gloriæ cupiditate so-
 licitatos. Vir. Corda pauor pulsans. SOLLICITANT. Mo-
 lestant. inquietant. DIV. Longo tempore. COLLI-
 GIT. SE. Parat. munus exatit. Colligere proprie est in unū
 redigere. Virg. Colligere arma iubet, ualidisq; in cubere re-
 mis. Aliqñ autem ponitur pro auferre. Luat. Ruis huc, & col-
 ligis omnia furtim. Plau. Quin pridē tonsor unguens, quos dē-
 sperat, collegit, omnia abtulit præ se gmina. aliquando idē si-
 gnificat, quod legere. Vir. Collige uirgo rosas. cum uero de ani-
 mali dicimus, colligo me, aut colligi te, aut ille colligit se, collige-
 re tunc pro reficere accipitur, quasi dilapsum spiritum in unū
 redigere. Cic. Sed manifeste furo perturbatus, ubi se collegit,
 quod si aliquem alium casum addamus, ut collegit se in iram,
 collegit se in lenitatem, collegit se in arma, idem est quod para-
 uit, munuit. excitauit. Vir. Sustulit Aeneas, & se collegit in ar-
 ma. poplite subsidens. & idem sensus est, si dicamus, ille collegit
 se in irā, et ira illius collegit se. ille collegit se in mansuetudinē,
 & mā suetudo illius collegit se. a colligo sit collector. collectrix.
 & collectio. & collecte aduerbium, qđ & collectum aliq dixe-
 re pro succante. Item collecta, siue collectanea, hoc est scripta,
 quæ ex pluribus excerpta loca in unum lecta sunt. componi-
 tur autem colligo a con præpositione, & lego legis, quod pro-
 prie significat colligo. Virg. Qui legis flores, & humi na-
 sientia fraga. Idem. Atq; omnis nauis ponto humida lina le-
 git. hinc tractum est, ut legere etiā sit oculis scripta percurrere,
 quoniam literæ oculis legi, hoc est colligi uideantur. Idem.
 At simul heroum laudes, et facta parentis, iam legere. propter
 qđ ea quoq; quæ picta sunt, legere dicuntur. Plyn. Dum maio-
 rū suoru imagines in atrio legeret. Itē qđ id, ad qđ accedimus,
 melius oculis cernimus, factum est, ut legere etiā pro adhære-
 re usurpemus. Vir. Ades, & primū lege litoris oram. Item qñ
 nauis diu aspera loca prætereunt, legere, hoc est colligere ue-
 la consueverunt. Idem uerbum plerunq; pro prætereire accipi-
 tur. Idē. Littoraq; eperit legimus. Est etiam qñ pro eligere po-
 nitur, quod ea, quæ eligimus, colligere quodammodo uidemur.
 Idem. Ipse ego cetera legam tenera lanigine mala. Cic. Cetera
 ita demum legere debemus, si natura non repugnant. Item
 legere, surripere est, quod ea, quæ furtimur, colligimus. Virg.
 Vel quæ sublegi tacuit tibi atrina nuper. hinc sacrilegi di-
 cuntur, qui res sacras, uel è sacro surripiunt, & sacrilegium
 furtum rerum sacrarum, uel è sacro loco factum. legere etiā
 Plautus figurate pro percutere posuit, quod ijs, quos percuti-
 mus, adheremus. quo te legam hoc Sapiōne. a legendo, hoc est
 colligendo leguli dicuntur, qui oleā, aut uinas legunt, & legu-
 men, quod legitur, hoc est euellitur è terra, non autem subseca-
 tur. Nam cum duo sint frugum genera, frumenta, ut triticum.
 ordeum. far. & legumina, ut faba. cicer. lens. illa quidem me-
 tuntur, hæc uero uelluntur. item lectus cuius diminutuum est
 lectulus. & lectica qua uehimur, quia stramenta, & herbā,
 unde hæc facerent, legebant, quod nunc quoq; in castris fieri
 uidemus, quidam tamen lectum a græco potius uocatum uo-
 lunt, quod illi dicunt λικτρον. alij a collectis pannis ad

cubitandum, uel quod fatigatos ad se alliciat. a lecto lectister-
 nium deducitur, cum in templo stratis lectulis, ac puluinari-
 bus sedebant. & a lectica lecticarij, qui lecticam humeris fe-
 rebant. Item a lego ligna, quod ea caduca leguntur in agris,
 quibus in foco utuntur. a quo sit lignor uerbum. unde mili-
 tes lignatum ire dicuntur, cum eunt ad ferenda ligna, sicut a-
 quatum, cum eunt ad ferendam aquam. a quo lignatio. &
 lignarius adiectiuum unde fabrum lignarium appellamus,
 qui facit lignaria opera, qui & materiarius appellatur. & li-
 gnosum, quod instar ligni durum est. & ligneum, quod ex li-
 gno est. item a lego ligustrum, quasi legustrum, de quo supe-
 rius diximus. item a lego ligo ligonis instrumentū rusticum,
 qđ per latitudinem sub terra facilius legunt. item spicilegiū,
 collectio spicaturū, & tempus ipsum messis. V arro. Nemo repre-
 hensus, qui a segete ad spicilegium reliquit spiculam, et ligna-
 itē a lego cum pro eligo capitur, sit ipsum eligo. a quo elector.
 electrix. electio. & deligo eiusdem significationis. Vnde delectum
 melium dicimus. qđam eligo et deligo ita distinguunt, ut
 eligere sit magis idoneum ad rem gerendam scernere, delige-
 re uero ad nostrum emolumentum, uel ad illius, qui eligitur di-
 gnitatem, ut imperator delegit milites ad re bellicam idoneos,
 non elegit. & delectum agit a gricola inter tauros, quos pro-
 creandæ soboli, aut terræ colendæ meliores putat. sicut enim
 deligere, ita delectum agere & delectum habere dicimus. eli-
 gimus autem nobis imperatorem. eligimus ducem, licet aliquā-
 do in hoc etiam deligo usurpetur, & cum res inter pares est co-
 opto. Luuius. Dictatorem dia placet. dicitur M. Furius Cami-
 lus, qui magistrum equitum L. Aemilium cooptat. Cicero. A
 quo in collegium augurum fueram cooptatus. sunt qui ab eligo
 elegantem quoq; dictum existiment, hoc est cultum. ornatum.
 politum. a quo eleganter aduerbium. & elegantia, hoc est cal-
 tus. ornatus, quæ uox apud ueteres non ad ingenij opera, sed
 diuitiarum ad nimis amœnium, letumq; cultum, ac uictum ap-
 plicabatur, nec quisquam usque ad Catonis tempora elegans si-
 ne uitio dictus est. postea uero elegans reprehendi desit, uerū-
 tamen nulla laude dignabatur, nisi cuius elegantia esset mo-
 deratissima. Cic. Crassus inquit erat paratissimus elegantiu.
 Scæuola paratorum elegantissimus nunc elegantem diuitiarum
 laudando dicimus, ut puta elegantem orationem. elegans, et ter-
 sum carmen. elegi nō ab eligendo dicti sunt (ut quidam ignari
 scripserunt) sed a græca uoce eleos, qđ miseratorem significat.
 Etenim eo genere carminis res ferè miserabiles scribi consue-
 uerunt. Hora. Versibus impariter uictis querimonia primū,
 post etiā uoti inclusa est sententia compos. hic èt elegia dicta.
 Oui. Venit odoratos elegia nexa capillos. ab eodē & eleemosy-
 ne dicta est, quod proprie misericordiam siue miseratorem si-
 gnificat. unde uulgo nunc munus inopi datum eleemosyne uo-
 catur. & seligo scerno. a quo selectus, & selectio. & diligo
 amo, quod eum, quem amamus, eligere uideamus, quasi nostra
 beneuolentia dignū. a quo diligēs studiosus, qđ eorū, quæ ama-
 mus sumus studiosi. hinc diligētor. diligētissimus. diligenter.
 diligentius. diligentissime. & diligētia, studium. cura. quo-
 rum contraria sunt, indiligens. indiligentior. indiligētissi-
 mus. indiligenter. indiligentius. & indiligētia, incuria. & re-
 ligo idem, quod eligo. a quo religio, quod deum, quem dilige-
 mus, eligimus. nihil enim aliud est religio, quam dei cultus. a
 quo religiosus. religiosior. religiosissimus. religioso. religiosus.
 religiosissime. quidam tamen religiosum a relinquendo di-
 ctum existimant, & id esse definiunt, quod propter sanctita-
 tem a nobis remotum, atq; sepositum est, quod significatum
 optime seruauit Virgilius, Dum inquit. Est ingens geli-
 dum lucus prope Ceretis amnem Religionem patrum la-

te sacer, undiq; colles inclusere caui. Et nigra nemus abiete cin-
 git. Eleganter q; ppe ostendit religiosum locum esse a' populi cō-
 munione se paratum difficultate adeundi. Pompe. festus. Reli-
 giosos esse inquit, qui facienda, et uitanda discernūt. Vñ idem
 Virgilius inquit. Riuos deducere nulla religio uenat, ubi de-
 ducere pro detergere posuit. Nam festis diebus riuos ueteres sor-
 didatos detergere licebat. nouos fodere non licebat. Religiosum
 locum (ut iuriconsulti affirmant) uisus quisq; sua uoluntate fa-
 cere potest, dū mortuum in seipsum in locum suum. Cenotaphium
 quos hoc est sepulchrum, in quo non dum sepultus sit mortuus
 quibusdam placuit religiosum dici, quod diu fratres negare
 runt. Religiosi etiam dies, infames, atq; infasti dicuntur. Cic-
 itaq; aliter religiosos etia nunc dies, aliter in uulgus. Religio est
 pro metū, et solitudine ponitur. Vir. iam tunc religio pauidos
 terreat a grege. Dir a loca. Ter. Dignus cū tua religione istac
 odio, modū in seipso queris. Et legatus, quod legatur publice ut
 mittatur. et legatio, missio legatorū. Eligebantur quippe publi-
 ce legati, quoru opera, consilioq; peregre magistratus uterentur
 quod nuntij essent Senatus. ac reip. Vnde legationum uaticium
 dicitur (ut Martianus iuricon. affirmat) qd interdum accipere
 legati solent, qui ad sacra. riuū principis mittuntur. et lego legas,
 qd est mando. decerno. delibero, ut restator liberto suo. argenti
 pondo decem legauit, hoc est decreuit ex hereditate sua decem
 pondo argenti liberto suo conferri. Hinc de duatur legatum, qd
 est (ut Florētinus inquit) deliberatio quaedā hereditatis, quā
 restator ex eo, qd uniuersum heredis foret, alteri collatum uo-
 luit. itaq; Modestinus legatum inquit, est quaedā donatio testa-
 mento relicta. Quādam existimauerunt et fideicommissum, et
 donationē causa mortis legati appellatione contineri. Ab eo le-
 gatarij dicuntur, quibus aliqd testamentum legatum est. Ab hoc
 lego composita sunt allego, qd est adduco. Plyn. Tum multe
 allegant, quae ad rem propositam pertinere minime uideban-
 tur. Aliqñ etiam mitto. Plau. Quin e a ipsa me allegauit, q istā
 acceperem. Delego, demando. comitto. Cic. Post delegatum mi-
 hi hanc prouincā, hoc est post hoc onus mihi impositū. Sueto-
 de Nerone. Nulli delegauit officium, ut nō adiret. Sas. quid
 mihi opus sit, hoc agamus, neq; quicquam habeat. Et dele-
 gate a primae cause dicuntur, quae sunt alicui commissae. Vn-
 de subdelegare dicimus, delegatas nobis a primae cause alte-
 ri agnoscedas iniungere. Est etiam delegare uice sua alium
 rem dare creditori, cui creditor iusserit. Veteres etiam delega-
 re pro discedere, et dispartire posuerunt. Plau. Cui fautores de-
 legatos uiderit. Et delegata, dixerunt, dijs consecrata, quae
 nunc dedicata dicimus. item relogo legas, quod est exulem fi-
 cio. Et relegati dicuntur in exiliū missi. Et relegatio, exiliū.
 Sueto. de Domitiano. Dū sororū suarū corruptores relegasset.
 Et ablego, alio mitto. Teren. Aliquo est mihi ablegandus, dū
 part philomena. item collegae a legendo, hoc est eligendo di-
 cuntur qd una electi sint. Collegae sunt in legatione, aut magi-
 stratu socij. Collegarū appellatione eos omnes contineri. V lpi-
 affirmat, qui sint eiusdem potestatis. A collegae Collegarū dedu-
 citur, quod proprie significat societatem ipsam collegarū. Praete-
 rea a lego, cum significat oculis scripta peritro, deriuatur le-
 ctor, pro eo qui legit. Gelli. Siquis lucubrationū nostrarum le-
 ctor erit. Et lectio. Plyn. Multa lectione fatigatus. Et secundū
 quosdā litera, quasi legitera, qd legenti iter praebet. Et lex q
 publica legatur, ut uniuersi eam obseruent. Et legitimum, qd
 aequū. iustum. conueniens, et secundū legem est, a quo legiti-
 me aduerbium. Et contrarium eius illegitimum. a quo illegiti-
 me. Vnde legitimi filij dicuntur qui iusto matrimonio orti sunt,
 et contrario illegitimi. Et legislator, qui legem tulit. Et le-
 gifer eiusdem significationis. Vir. Legifera Cereri. Et legule-

ius, qui legum studia sectatur, seu uersatur in legibus. Cic. ita
 et ibi iuriconsultus ipse per se nihil nisi leguleius quidā cau-
 tus, et acutus. praeco actionum atq; formularum. auceps syl-
 labarum. Et illex, qui sine lege uiuit, sicut exlex. Plau. impu-
 re. inhoneste. iniure. illex. Et legirupa, qui legem frangit. idē.
 impudice. scelerate. uerbero. bushrape. furifer. socio fraude. par-
 ricida. sacrilege. periure. legirupa. perniciosus adolescentium. Fur
 fugitiue. fraus populi. fraudulente. impure. leno. canum. uer-
 berasti patrem, ac matrem. idē. Hominem ego hic quero ma-
 lum. legirupa. am. impium. periurum. atq; improbum. item ab
 hoc lego, lectio frequentatiuum. A quo lectitatio. Et perlego,
 quod est diligenter, et usque ad finem lego. Et relego relegis,
 rursum lego. Ouidius.

Cum relego scripsisse pudet, nam plurima cerno,

Me quoq; qui scripsi iudice digna lini.

A' lego etiam cum pro uideo accipitur, fit compositum ne gligo,
 quasi ne lego quidē, et non dignor uidere. Est enim proprie ne-
 gligere, contēnere, paruifacere. Hinc ne glectio. Et ne glectus,
 hoc est contempnus. et ne gligens, contēnens. et ne gligētia inca-
 ria. et ne gligenter sine cura, indiligenter. Ab ijs praeterea com-
 paratiua, et superlatiua fiunt ne gligētor. ne gligētissimus. ne-
 gligentius. et ne gligentissime. itē intelligo, qd est uideo, et mē-
 te p'p'io, qd ueteres interlego dicebāt. Sicut plego. et pellego.
 Plau. in bellis tenet has, pellego. ab intelligo fit intelligibile, qd
 mente percipi potest. Et intelligentia ipsa mentis perceptio. itē in-
 tellectus pars animi rationalis, qua cuncta percipimus. A' quo
 intellectuale. Et intellectuū deducitur. Lego uero a' greco de-
 ducitur. Nā greci λέγειν dicere dicunt. Vñ fit logos, qd apud
 eos modo sermonem, modo uerbū. modo rōnem. modo orationē si-
 gnificat. Apud nos uero aliqñ pro dicto ridiculo, ac contēnen-
 do accipitur. Ci. Ego te certe scio omnes logos, q ludi dicti sunt,
 animaduertisse. A' logus: fit epilogus, qui a nobis peroratio di-
 citur. et catalogus oratio. siue sermo alicuius rei ordinem, ac di-
 positionem continens. Et logica scientia differendi. Vnde et
 λόγος τῶν διαφορῶν, quod differere est, Dialectica uocatur. et
 syllogismus oratio, in qua quibusdam positis et concessis necesse
 est per ea aliud euenire, qui si imperfectus sit, hoc est si ex
 duobus assumptis alterum desit, Enthymema dicitur, ut omnis
 homo est animal. ergo ois homo est substantia propter quod fe-
 stinus, et imperfectus syllogismus uocatur, quia ad eum p'fici-
 endum alterum assumptorū desit, qd erat omne animal est
 substantia. Tuue. Aut curtum sermone rotato, torqueat enthy-
 mema. Et dialogus, quae colloquutio, seu disputatio inter pretari
 potest. Est. n. dialogus liber, in quo aliqui simul de aliqua re dis-
 ferentes introducuntur. Et elogium, quod est testificatio de ali-
 quo. siue honoris seu uituperationis causa, quae admodum supe-
 rius ostendimus. Et analogia, quae a quibusdam proportio di-
 citur, cuius usus est, ut incerta certis probet, ut puta si queratur
 fanis masculini, an foeminini generis sit, ex diminutiuo eius
 agnoscat, quia funiculus masculini generis est. Et inanilo-
 gus, qui inania loquitur. Plau. Profecto inanilogus es. MAR-
 TIS. Belli. DESPERABANTVR. Nulla am-
 plius de eis spes erat. Spes quae graece ἰσως dicitur, est
 opinio futurorum, et (ut Plato scribit) commune nomen est
 tam ad bona, quam ad mala. Singuli quippe homines duos in-
 tra se comites habent utrumque amentem, et alterum alteri con-
 trarium. huic uoluptas nomen est, illi dolor. Singulos praecū-
 futurorum opiniones, quarum commune nomen spes est. Pro-
 prium uero eius, quae dolorem praedit, timor. illius uero quae
 uoluptatem, fiducia. Ab hac fit spero uerbum, quod similiter
 tam ad dolorem, quam ad uoluptatē refertur. Virgilius. Hunc
 ego si potui tantum sperare dolorem, et perferre soror potero.

Sperare inquit, hoc est futurum opinari, siue timere. Hinc bene spero, & male spero dicimus. Abusiue tamē aliquando spero pro existimo, siue credo accipitur, siue de presenti tempore loquamur, siue de praterito. De presenti Quinti. Facilis, ut animaduertere nos spero, defensionis meae cursum est. De praterito. Et innocentiā quidem puellae satis, ut spero, defendimus. Hinc speratū ueteres prociū, hoc est eum qui uxore petiit, dixerūt. Et speratū uirginē, quae petiuit. A fra. Curve, & nuntia uenire, & mecum speratā adducere, ut uideat puellā. curēt. confortment, uide. idē. Speratā non odi tuam. Postquā uero sponsio facta erat, nō sperata, sed uel dicta, uel pacta, uel sponsa uocabatur. Item a spero despero deducitur, qd est extra omnem spem sum. a quo desperati dicuntur in morbis, de quorū salute nulla amplius spes, qui & deplorati uocantur. item desperati, q nulla amplius salutis spem hnt. Vnde uetus illud prouerbiū. Nō esse cum desperatis decertandū. Hinc et desperatio dicta. Sall. Ne forte desperatione adducti uitā mortē praeferrent. item a spes ex per, q sine spe est. Aci. Orbus, & liberorū ex per. V eteres pro spem sperem dixere. V ar. Sublimis speribus oēs deridet. idē. Quibus suā delectet ipse amicitiam, et sese speribus iactet suis. Ab hoc factū est prospere aduerbium, quasi pro spe. Hinc prosper, felix hoc est q spem nostrā implet. Vnde prosperos deos dicimus. Prospera sidera. tempora. loca. fines. actiōes. successus. Saepē ēt pro eo, qui recipit, hoc est qui spe sua potitus est accipitur. Hinc Sucto. Casarē scribit fuisse prospera ualitudine. i. bona, et quasi felicia. Ab hoc prosperitas deriuatur, hoc ē felicitas, et ad notū successus. Quidā etiā prosperiter pro prospere usurparūt. Sūt qui a spero sperno quoq; deductum existiment, qd significat fastidio, despecto, quasi nullā de eo spem habeo. Virg. Comitem ne sorore spreuisti. Terē. Quot modis contēptus, spreus, facta trāsacta oīa. Ab hoc fit aspernor aspernaris eiusdē significationis. A quo aspernatio. item desperno, ualde sperno. V ar. Hō ridiculus, & ab omni pube despretus. Nos sperno a separando potius deductum existimamus. nā ea quae fastidimus, reijcimus, ac separamus a nobis. unde et spernere ueteres aliqui pro segregare usurparunt. Ennius. ius atq; equū se a malis spernit prociū. Ante prius. Ante enim modo praepositio est, quae & composita et separata inuenitur. ut ante pono. ante domum. et significat πρό grācam localem, uel temporalē, ut antecedo προνομιαι, et ante annū πρό ινιαυτόν. inuenitur & sine, et tunc aduerbiallyter accipitur, significatq; antea, qd apud grācos πρότιπορ dicitur, ut hoc loco et apud Virgiliū. Ante peratis amborū sinibus exul. Aut ararim parthus bibet, aut germania tigrī. Ab hoc fit antea eiusdē significationis. & antehac, qd significat non modo ante hoc, sed etiā ante illud tempus. Sicut posthac nō tantum posthoc, sed ēt post illud tempus. Sallu. Sic erat accensa libidine, ut saepius peteret uiros, quam peteretur. Sed ea spe antehac fidem pdiderat. & antiquus. a quo antiquitas. antiquo. antiquior. antiquarius. antiquius. antique. antiquatio. de quibus supra diximus. et anterior, qui ante est, sicut posterior, qui post est. & antesto notae significationis. a quo antistes de quo supra diximus. et aduerbium antexpectatum, qd significat dicto citius. et ante, quā eius expectaretur aduentus. V ir. Antexpectatum positus stat in agmine castris. et anteurbanū praediū, urbi propinquū. & antariū bellū, qd ante urbem geritur. et antefixa, quae ex opere figulino testis affiguntur sub stillicidio. & antigerio, quo ueteres pro ualde, & pro statim utebantur, quasi antequam res geratur. & anticum, atq; antica, de quibus superius disseruimus. sicut posticum, & postica. & anticipo, qd est praeuenio. praecupio, quasi antecapio. A quo anticipator. anticipatrix. anticipatio. V ar. Anticipate, atq; addite calat, stultos contemni

te docti. & antecello, praecello. & antecaniū abus, qui ante cenam sumitur, hoc est merenda. Sicut Domicianū cena, quae domi fit. & antilena, qua pectus equi, aut iumentum siue alterius animalis cingitur, sicut postilena, quae sub cauda ponitur. et antelucor, siue antelucor (utroq; enim modo dicitur) ante lucē uigilo. A quo antelucanus deducitur. unde antelucanū flatus, de quibus supra diximus. & antelucanū tempus. & antelucana industria. Cic. Socrates a gre ferre solebat, si opificum antelucana uinceretur industria. & anteambulo uerbū, qd est ambulando praecedo. A quo anteambulones, qui reges, aut principes comitendo antecedunt. Sucto. de Vespasiano. Dū eū idem per contumeliā anteambulonem fratris appellat. et antepono. antefero. praefero. anteloquor, prius loquor. A quo anteloquiū, primus in loquēdo locus, siue prior locutio. Macro. Sed & Eustachius, & post hunc Nicomachus meminerint crastina dissertatione seruari sibi anteloquiū functionem. & antestari, qd significat ante iudicem statuere. & antestigiani milites, qui in exercitu signa antecedunt. & antecedo, praecedo. & antenna, lignū intranuerso mali positū, ex quo uelū dependet, qd ante se habeat amnem. quem admodum interamna dicta est urbs Vmbriae, quod inter amnes constituta sit. V ir. Cornua uelaturū obuertimus antennarū. Nā antemon uelū est, qd potest facilius obliquari, quo nautae in summo tempestatis discrimine utuntur. et antegenitus, primogenitus. & antipagmenta ualuarū ornamenta, q ante ualuas appinguntur, hoc est affiguntur, siue (ut alij uolunt) qd appinguntur ante. et ita, quae sunt latera ostiorum. & antes eminentes lapides, uel colūnae ultimae, quibus fabricae sustententur, quod ante stent. item extremi uinearum ordines. V ir. iam canit e focius extremos unitor antes. Si significat etiam materias quibus uinetae clauduntur. et antia muliebres capilli in frontem demissi, quod ante faciem siti sint. & antiū urbs Latij, et Romanorū Colonia, quod an alias urbes, hoc est in ipso litore sita sit. A quo Antiatas appellati. Ante uero a grāco deducitur ἀντιος, quod significat contrariū, quia quae ante nos sunt ueluti contraria nobis esse uidentur. Ante diem duodecimum Calen. & post diem duodecimum Calendarum, a quae utroq; sermone undecimum diem significari Paulus iuriconsul. affirmat. NANQVE. Et enim. Nam & ab eo compositum Nanq; significat proprie quia. etenim. quoniam. interdū autem ad distinctionem diuinitat sententiarum ponuntur. Sallu. Nam quod in uxorem, ac filiam meam tam petulanter inuectus es, quod perinde est, ac si dixisset. quod autem in uxorem. interdum etiam nam interrogantis aduerbium est, si cum qui. quae quod interrogatur, ut quisnam. quanam. quodnā. item cum uter, ut uernam. Et cum quae, ut quianam. i. cur. Solebatq; apud ueteres praeponi. V ir. Nam quis te inuenim confidentissime nostras iussit adire domos? Teren. Nanq; est haec anus a fratre egressa modo. V eteres Ennam quoq; scripserunt pro etiam ne. GRAUEM. Vel ponderosum propter magnitudinem, uel perniciosum propter ferocitatem. GEMINO. Non duplici. unum enim duntaxat cornu habet rhinoceros, sed ualido. uehementi. tractum ab eo, quod ea quae geminata sunt, ualidiora sunt. Virgilius. Gemino dentalia dorso. Sylius. inq; gemens geminum contra uenabula fertur. Proprie tamen geminos dicimus duos. Virg. Sūt geminae somni portae, quarū altera fertur Cornea. Hinc gemini appellantur, qui ex uno utero uno die editi sunt etiam si plures sint, quā duo. Nā si tres sunt, tergemini dicuntur. Si quatuor, quatergemini. idē, Geminos huic ubera arcum Lu-dere pēdentes pueros. Hi etiā gemelli uocantur. idē. nō nā q gemellos, spem gregis ab silice in nuda connixa reliquit. Et quoniam qui ita nati sunt frequenter similes esse cōsueuerūt, Ge-

minum aliquando pro simili usurpamus. Pacis. Par fortitudo, geminis confidentia. geminos etiam dicimus caeleste signum. de quo supra diximus, quod castor, et pollux id constituunt, qui uno partu sunt editi. A geminus Geminus uerbum deducitur, quod est duplici, itero. unde geminatio. iteratio. et gemine, ac geminum aduerbia. et congemino eiusdem cum suo simplici significationis.

DE CARPOPHORO. EPIGRAMMA. XXIII.

DORICA QUAM CERTO. Rursus blanditur Domitiano in laudando Carpopphoro, cuius dexteram ob confectas maiores feras, timens leo, sese in aliorum tela coniecit. **FOR TIS.** Valida, ut superius diximus. **TENERI.** Adolescentis, et ferè adhuc pueri. Virgilius. Et ros in tenera pecori gratissimus herba. Ponitur tamen pro molli. Transferturq; etiam ad animum. Iuue. Cum tener uxorè ducit spado. Hinc teneri dicuntur, qui in ætate puerili sunt. et tenera ætas puerilis. item teneri per metaphoram mites, et qui facile commiserentur. A quo teneritas, et teneritudo, quæ modo molliem, modo misericordiam significant. et tenere, siue teneriter, molliiter. misericorditer. et teneresco, modo mollior fio, modo miseresco. misericordia duor. Lual. Scilicet in tenero tenerescere corpore mentes. **DORICA.** Cretensia. Doris regio est græcæ iuxta Maliacum sinum. Cuius à tergo mons est Oeta. à qua dorijs siue dorienses, siue dories appellati. Ab his doria lingua nominata est. Doris etiam urbs est eius regionis. Dorios Plato appellatos existimat à dorico quodã, à quo exules restituti sunt, cum prius achiui nominarentur. Seruius uero honoratus grammaticus à dorio Neptuni filio nominatos affirmat. Sunt etiam qui à Dori Nympha Oceanij, et Tethyos filia nomen putent sumpsisse, quam Nerco fratri uxorem dedit, et ex qua magnus Nympharum numerus procreatus est, quæ quoniã maris dea est, aliqui pro mari à poetis usurpatur. Vir. Doris amara suam non internusceat undam. Ab hac doria appellata est urbs in Thraciæ litore sita, et ferè Samothraciæ opposita, iuxta quã campus est eiusdem nominis, per què hebrus amnis labitur, in hoc campo Darius persarum rex anem struxit, et post eum Xerxes exeratam recensuit, decies centum viginti milium hominum capax, tot enim Xerxes ibi di numeravit exeratam. A doride etiam Dorion Achiæ oppidum nuncupatum. Quoniam uero Dorienses præsertim qui Troiam incolebant, Altemene duca in cretam belli Troiani temporibus profecti sunt, ibiq; orientalem oram incolentes decem urbes condiderunt, Cretenses quoq; doriensium nomen sumpsere. Hinc doria uenabula cretensia dicimus. Quippe in creta præcipuus usus calamis est, neq; sagittas solum ex ijs conficiunt, sed etiam uenabula, hastasq; additis cuspidibus. Arundo aquaticus frutex est omnibus notus, et belli pacisq; experientis maxime necessarius, in delitijs etiam gratus. hoc septentrionales populi domos suas operiunt. hoc parietes etiam nostri edificiant, ac gypso tegunt. hoc cameræ suspendunt. Chartis feruunt calami, sic enim tenuiores arundines uocantur, præsertim ægyptij ob cognitionè quandam papyri. Martia. Dat chartis habiles calamos memphitica tellus.

Texantur reliqua tecta palude tibi.

In Asia etiã circa Aneticum lacum præstantes nascuntur. itali os fungosior est natura. atuo itus corpore. superne tenui ligno. fissiles ubiq; sunt. acuta semper acie geniculus distincti. attenuati leniter in cacumina. crassiore coma. quã uel pro pluma mæponæ utuntur, uel ubi limosiore callo induruit, ad ferrum-

nandas nauium commissuras. Contusa. n. tenacior glutino est, et ad explendas rimas fidelior pie. Calamus orientales populi bella conficiunt ijs spicula addunt irremocabili hamo noxia. Addunt etiam pinnas, ut mortem accelerent. His armis solem ipsum obumbrant, propter quod serenos maxime desiderant dies, uentosq; et imbres odere, qui inter illos pacem esse cogunt. Nullus tamen sagittis aptior calamus, quàm in Rheno Boroni ensi amne, cui plurima medulla, et uolucres pondus inest. Libri tamè non eam gratiam habent, quã Belgicus, Cretensiq; hi quemadmodum indi hastarum et uicem præbent additis, ut diximus, cuspidibus. Arundini indicæ arborea amplitudo est. quippe nauigiorum uicem præstant singula internodia. Radicis natura uiuax est geniculata et ipsa. ex ea indi uasa pulcher rima, et omnium tenuissima, ac leuissima faciunt. Ex arundinum geniculis exeunt aliqui rami, qui sunt calami tenues. Plura calamorum genera, alius totus cõatus est, què syringã uocant, què utilissimus sit fistulis, quoniam nihil ei chartula gnis, atq; atris. Græci sanè σφύγγα fistulã uocant. Alius est continuo foramine pius, ut orchomenius, què auliticon uocant tibijs utiliore, quas græci αλώδης appellant. Est alius crassiore ligno, et tenui foramine, quem totum fungosa replet medulla. Fruticosissimus, qui uocatur donax, non nisi in aquaticis nauis. suũ genus sagittario, qui ut diximus, longissima internodia habet, et dum calefactus est, facile flectitur. Est et obliqua arundo non in exaltatam nascens, sed iuxta terrã fruticis modo se spargens, suauissima in teneritate animalibus à quibusdam elegia uocatur. Est et in Italia nascens calamodinus, latine adarea appellata, nascitur circa arundines tenues, ubi spuma aquæ dulcis, ac marini se miscent. Sub ipsa coma utilissima denibus, quoniã uis eadè est, quæ sina pi. Characiã uocant arundinem crassiore, firmioreq; quæ aptior sit sepibus faciendis. quippe χαρὰκίη apud græcos sepire est. Plociam uero nuncupant subtiliore, quæ nexibus apta sit. πλοκίη enim nexus dicitur. Est et aucupatoria arundo, et piscatoria. et zengita à paritate appellata, quod ex ea tibia fierent. et bombicia sic dicta à mollitie. Et solis quondã arundinibus fieri tibia solebat. Postea sacrificia thursarum è buxo, ludicræ è loro, ossibusq; asininis, mox ex argento fieri cœperunt. Aucupatoria arundo è panormo laudatissima ferebatur. Piscatoria ex Africa. Arundinis Italiae usus maxime ad uineas est. Cato eam fieri iubet in humidis agris solo prius bipalio subacto, oculis trium pedum intervallo dispositis. Simul autem feri, et corrudã, sic enim uocant fruticem, ex quo asparagi fiunt. amantia cum arundinibus concordant. Asparagus à fruticis asperitate dictus est. est enim nihil aliud quàm spina. Græci tamen eodè uocant nomine à nobis (ut opinor) sumpto, ut in plerisq; alijs. Satui asparagi maiores sunt, ac crassiores, sed minus sapidi, et spina eorum mollior. Martia. Mollis in æquorea quæ creuit spina rauenna, Non erit in cultis gratior asparagi. Circundare ijs ueteres pisciculos in conuiuijs solebant quemadmodum cybiaouis, ut alibi dicimus. Iuue. Quæ fertur demisso squilla, et quibus undiq; septa asparagi. Ab arundo arundineus et arundinetum. A calamo calamarius deducitur, unde calamare thecã dicimus, in qua calami reponuntur. Calamus et pro stipula ac capitur, et pro quacumq; re tereti, ac fistulosa, ad similitudinè arundinis. unde arborum quoq; ac utiũ calamos dicimus, hoc est teretes particulas et uirgas quasdam ad ferendũ aptas. Plyn. Quod si longius afferantur pomorũ calami rã pã infixos optime custodire succũ arbitrantur. idè. Tertium genus est terebrare uitè in obliquũ, calamosq; addere longos pedes binos, atq; ita ligatũ ijsitũ opire terra calamis subiectis. Hinc calamitas deducitur, quæ proprie à rusticis grãdo appellatur, quæ calamũ, hoc è cul-

Doria quam certo uenabula dirigit i-tu
Fortis adhuc teneri dextera Carpopphori.

Ille trahit geminos facti ceruæ iucinosos,
Illi cecitæ atrax bubalus, atq; byson,

Hunc leo cum fugeret præceps in tela recurrit.
Iuuens, et lentas coarctat tuerba mozas.

De Carpopphoro.